

משמחי לב

גליון 24

חג שבועות

פניני חג השבועות

למה אוכלים מאכלי חלב

1. חלב גימטריא 40 יום ו 40 לילה שמשחרבנו היה בשמים
2. כי אחרי מתן תורה הם נהיו כמו תנוקות ולתנוקות נותנים חלב אז לכן אוכלים מאכלי חלב

משה רבינו העביר לישראל 611 מצות

כי אנוכי השם ולא יהיה לך השם אמר ותורה גימטריא 611 שמשח רבינו כתב את התורה הוא כתב 613 מצות ומשה רבינו גימטריא = 613

טעם שמו "חג השבועות".

בוי' בסיון חל חג השבועות, לאחר ימי ספירת העומר שנמשכו ארבעים ותשעה ימים, שהם שבעה שבועות, ולכן נקרא שמו חג השבועות. וכמו שנאמר: "שבעה שבועות תספור לך וכו', ועשית חג שבועות לה' אלהיך". ושאלו חז"ל: למה תלה הכתוב יום חג שבועות בספירה, מה שאין כן בשאר מועדות? אלא לפי שכאשר נתבשרו ישראל לצאת ממצרים, נתבשרו שהם עתידים לקבל התורה אחרי חמישים יום ליציאתם, שנאמר בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה, תעבדו היה צריך לומר, והני' יתירה של "תעבדון" במקום תעבדו, באה לרמז שמקץ ני' יום לצאתם יקבלו התורה בהר חורב. ובצאת ישראל ממצרים מרוב חיבה היו מונים בכל יום ויום: הרי עבר יום אחד, הרי עברו שני ימים, וכן הלאה, מפני שהיה נראה להם כזמן ארוך מתוך חיבתם הגדולה לתורה, והיו מצפים ומייחלים לקבלת התורה, לכך נקבעה הספירה לדורות. ומדוע ניתנה התורה דווקא בחודש סיון? אומר ה"כלי יקר": "הורה לנו הכתוב כי בחודש הזה שמזלו תאומים, המורה על הדיבוק והאהבה" ... היינו: שתנאי הכרחי לקבלת התורה הוא אחדות והאהבה בין בני ישראל. והוא שנאמר "ויתן שם ישראל נגד ההר" ויתנו לא נאמר כי אם ויתן – כאיש אחד בלב אחד. וממשיך

הכלי יקר ואומר שבתחילה נאמר "ויבואו הר סיני (בלשון רבים) כי עדיין בניי היו מפורדים, אבל כשראו שה' בחר דווקא בהר סיני שהוא הר נמוך, שאותו חמד אלוקים לשבתו אז הבינו עד כמה בזויה הגאווה וגבהות הלב, והשפילו את עצמם, ואז יכלו להיות באחדות ואהבה אמיתית כל אחד עם חברו.

גילוי שכינה בליל שבועות

מובא בשל"ה הקדוש על קבוץ החברא קדישא של מרן הבית יוסף שנתגלתה עליהם השכינה בליל חג השבועות, וזה לשונו: "ובעת שהתחלנו למוד המשנה ולמדנו שני מסכתות, זכנו בוראנו ונשמע את הקול המדבר בפי החסיד נר"ו (הוא מרן ה"בית יוסף"), קול גדול בחתוך אותיות, וכל השכנים היו שומעים ולא מבינים, והיה הנעימות רב, והיה הקול הולך וחזק, ונפלנו על פנינו ולא רוח באיש עינינו ופניו לראות מרב המורא, והדבור ההוא מדבר עמנו, והתחיל ואמר: שמעו ידידי המהדרים מן המהדרים, ידידי אהובי שלום לכם, אשריכם ואשרי יולדתכם, אשריכם בעולם הזה ואשריכם בעולם הבא, אשר שמתם על נפשכם לעטרני בלילה הזה, אשר זה כמה שנים נפלה עטרת ראשי ואין מנחם לי, ואני משלכת בעפר חובקת אשפתות, ועתה החזרתם עטרה לישנה. התחזקו ידידי, התאמצו אהובי, שמחו ועלצו, ודעו כי אתם מבני עליה, וזכיתם להיות מהיכלא דמלכא, וקול תורתכם והבל פיכם עלה לפני הקדוש ברוך הוא, ובקע כמה אוירים וכמה רקיעים עד שעלה, ומלאכים שתקו ושרפים דממו והחיות עמדו, וכל צבא מעלה והקדוש-ברוך-הוא שומעים את קולכם וכו'... לכן, חזקו ואמצו ועלצו בני ידידי המהדרים, ואל תפסיקו הלמוד, כי חוט של חסד משוך עליכם ותורתכם ערבה לפני הקדוש-ברוך-הוא. לכן עמדו בני ידידי על רגליכם, והעלוני בקול רם כיום הכפורים, "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". עד כאן לשונו.

לחדש בתורה

ראוי לכל אדם להשתדל לחדש איזה חידוש בתורה בחג השבועות – זמן מתן תורתנו, והוא סימן טוב לכל השנה. ואם אינו יכול, ישתדל לכה"פ לשמוע חידוש שלא ידע קודם.

התנאים לזכות לקבלת התורה

בפרשת יתרו נאמר: "ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחננו במדבר ויחן-שם ישראל נגד ה'קהר", אומר "אור החיים" הקדוש: "באה התורה הקדושה להקדים ולומר ג' יסודות של עיקרי ההכנה לקבלת התורה שבאמצעותם נתרצה ה' להנחיל לישראל תורתו הנעימה. א. להתגבר על העצלות - לצאת מרפידים מלשון רפיון ידיים – עצלות, כי עם העצלות אי אפשר להגיע לא לתורה ולא למצוות ולא להיות יהודי טוב, אלא להתגבר ולהתחזק להיות זריז. ב. שפלות וענווה, כי אין דברי תורה מתקיימים, אלא במי שמשפיל את עצמו, וכנגד זה אמר "ויבאו מדבר סיני" – כמו מדבר שכולם דורכים עליו כך האדם צריך להיות עניו ושפל רוח. ג. אחדות ואהבת ישראל – וכנגד זה נאמר: "ויחן-שם ישראל".

אכילת מאכלי חלב

נוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות, וכן יש נוהגים לאכול דבש וחלב, לרמוז על מתן תורתנו שנמשלה לדבש וחלב, שנאמר דבש וחלב תחת לשונך. ויש נותנים טעם למנהג מאכלי חלב בחג השבועות, מפני שכשירדו ישראל מהר סיני אל בתיהם לא מצאו מה לאכול תיכף, חוץ ממאכלי חלב, כי בשביל לאכול בשר היו צריכים הכנה רבה, לשחוט בסכין בדוק, ולנקר החלב וגיד הנשה, ולמלוח הבשר ולהדיחו, וכדו' ולכן היו זקוקים למאכלי חלב. ואנו עושים זכר לזה. ובספר תורת חיים (לבבא מציעא פו:) כתב הטעם שאוכלים מאכלי חלב ביום מתן תורה, על פי האגדה, שכשבא הקב"ה ליתן את התורה לישראל קטרגו עליהם המלאכים, כי רצו לקבל את התורה לעצמם, אמר להם הקב"ה אתם בשעה שהלכתם לאברהם אכלתם בשר וחלב, שנאמר "ויקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה", ואילו אפילו תינוק של ישראל אינו אוכל בשר וחלב ביחד, מיד הלכו להם בפחי נפש. ולכן נוהגים לאכול מאכלי חלב ביום מתן תורה, ואחר המתנה כנהוג והדחת הפה אוכלים בשר, כדי שיראו המלאכים שאנו נזהרים יפה בדיני בשר וחלב ולא יקטרגו על מתן התורה לישראל.

להיות ערים כל הלילה

פשט המנהג בכל תפוצות ישראל להיות נעורים כל הלילה בליל חג השבועות ולעסוק בתורה, עד עלות השחר, וכמו שכתוב בזוהר הקדוש: "חסידים הראשונים לא היו ישנים בלילה הזה, והיו עוסקים בתורה, ואומרים: בואו לנחול מורשה קדושה לנו ולבנינו בשני העולמות". וכן אמרו עוד בזוהר הקדוש: "כל אלו שמתקנים התיקון בלילה הזאת ושמחים בו, כולם יהיו רשומים וכתובים בספר הזכרונות, והקדוש ברוך הוא מברך אותם בשבעים ברכות וכתרים של עולם העליון". והסבירו האחרונים, שהטעם למנהג זה בליל חג השבועות, לפי שבשעת קבלת התורה היו ישראל נרדמים כל הלילה, והוצרך הקדוש ברוך הוא להעירם משנתם על ידי קולות וברקים שהיו לפני מעמד הר סיני. ולכן צריכים לתקן הדבר על ידי שנעמוד על המשמר בלילה הזה ונעסוק בתורה כל הלילה. יש להזהר מלדבר דברים בטלים בלילה הזה, ולא יאבד זמן יקר זה בשיחה בטילה. ואדם היושב בטל הרי זה נחשב לו כאילו ישן ממש ויצא שכרו בהפסדו.

מנהגי החג

קישוט בית הכנסת בפרחים, אילנות, ובשמים נוהגים לשטוח עשבי בשמים ושושנים בבתי הכנסת ובבתים לכבוד חג השבועות, זכר למה שאמרו חז"ל (שבת פח:) כל דיבור שיצא מפי הקב"ה נתמלא כל העולם כולו בשמים, שנאמר "שפתותיו שושנים נוטפות מור עובר". וכן נוהגים להעמיד ענפי אילנות בבית הכנסת ובבתים, לרמוז למה שאמרו חז"ל (ראש השנה טז.) בעצרת נידונים על פירות האילן. טעם נוסף מפני שבזמן מתן תורה קישט ה' את הר סיני בפרחים ובשמים. טעם נוסף לפי שהתורה נמשלה לעץ כמ"ש "עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר. וכן נמשלה לפרחים כמו ששרים בל"ג בעומר "סוד תורה כציצים ופרחים".

"כי הם חיינו"

הגאון רבי מאיר גריינמן המשיל משל יפה על חשיבות הזמן. במפעל למילוי בקבוקים ישנו מסוע, שעליו נוסעים הבקבוקים, וכל בקבוק בהגיע תורו, מתמלא וממשיך לנסוע. אם בקבוק אחד לא יתמלא, הוא לעולם יותר לא יתמלא, הוא ימשיך לנסוע ריק. כך אנחנו מול הזמן: המסוע זה החיים שנוסעים, והזמן הוא הבקבוק. זמן שלא נתמלא, לעולם יישאר ריק. אם מלאת אותו בדפי גמרא, הרי כל תיבה היא מצוה בפני עצמה - כמו שאומר הגאון מוילנא, ואם כן הרווחת הרבה מצוות, כי בכל דקה אפשר ללמוד כמאתיים תיבות, אבל אם חלילה ביטלת את הזמן, הרי לעולם הוא לא יחזור!

הסגולה הגדולה

מסופר על הגאון הגדול רבי חיים קרייזווירט זי"ע רבה של אנטוורפן שבבלגיה, ששבת פעם את שבתו בניו יורק שבארצות הברית, ובצהרי יום השבת קודש מסר שיעור ב'לומדות' ופלפול בבית מדרש מקומי. המון העם המתגוררים בסביבות בית המדרש הגיעו בהמוניהם לשמוע את דבריו הקדושים והמאלפים, ואף מרחוק באו מאות יהודים אשר שירכו רגלם כשעה ושתיים בחום הקיץ. באמצע הדרשה נענה רבי חיים ואמר, 'הנה הולך אני לומר בפניכם סגולה בדוקה להתמדה בתורה הקדושה אשר היה שווה בשבילה כל המאמץ של שעות ההליכה עד הגיעכם הנה', וכך חזר שוב ושוב על גודל הסגולה אותה עומד הוא לומר כעת ותועלתה הרבה. לאחר כל ההקדמות, נענה ואמר: 'הסגולה הגדולה ביותר לזכות על ידה להתמדת התורה היא להתיישב ללמוד'.

גוט שעב'ס

אין לקרא בשעת התפילה וקריאת התורה!!

להקדשת והנצחות טל' 0504147090

נתן גם לתרום דרך נדרים פלוס בקופת זיו יהודה בקטגורית משמחי לב

העלון מוקדש

לעילוי נשמת: הגה"ק רבי יהודה זאב ליבוביץ זי"ע בן הרה"ק רבי יחיאל צבי הי"ד

הרבנית מרת רחל רעכל עי"ה בת ר' ישראל זי"ל

הרב ר' יעקב זי"ל בן ר' משה זי"ל

בן ציון אריה זי"ל בן ר' צבי הרש זי"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

לזרע של קיימא: רחל רעכל בת שרה המכונה שבי

לזוג הגון: יונה צבי בן אסתר

להצלחת: משפחת בקרמן היקרה